

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประมวลกฎหมายที่ดิน

คดีที่โจทก์เป็นเอกชนยื่นฟ้องนายอำเภอซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเทศบาลซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองว่า โจทก์เป็นเจ้าของที่ดิน ส.ค. ๑ โจทก์ยื่นขออนุญาตที่ดิน ผู้ปกครองท้องที่ไม่ยอมรับรองแนวเขต จึงไม่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ ต่อมาจำเลยทั้งสองร่วมกันนำรังวัดเพื่อออกน.ส.ล. รุกล้ำที่ดินของโจทก์ ขอให้ศาลพิพากษาว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ ห้ามจำเลยทั้งสองพร้อมบริวารเข้าเกี่ยวข้องและงดการออก น.ส.ล. หรือเพิกถอน น.ส.ล. และถอนการขอรังวัดออกน.ส.ล. ในที่ดินพิพาท จำเลยทั้งสองให้การว่า ที่ดินพิพาทเป็นส่วนหนึ่งของที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งปลายแก้ว ๑” อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน และยังมีได้ออก น.ส.ล. โจทก์อ้างการครอบครองที่ดินโดยไม่มีหลักฐานแสดงสิทธิในที่ดิน ส่วน ส.ค. ๑ ที่โจทก์ไปขออนุญาตที่ดินเป็นคนละแปลงกันกับที่ดินที่โจทก์อ้างการครอบครอง จำเลยทั้งสองจึงชอบที่จะขออนุญาต ได้ออกให้ยกฟ้อง เห็นว่า ที่ดินพิพาทในคดีนี้เป็นที่ดินที่จำเลยทั้งสองในฐานะผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน อ้างว่าเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตน ซึ่งยังมีได้มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง แต่โจทก์โต้แย้งว่าไม่ใช่ที่สาธารณประโยชน์ หากแต่เป็นที่ดินที่โจทก์ครอบครองทำประโยชน์ต่อมาจากเจ้าของที่ดินเดิมโดยมีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค. ๑ กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินพิพาทว่าเป็นที่ดินที่โจทก์มีสิทธิครอบครองหรือเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่จำเลยทั้งสองมีหน้าที่ดูแลรักษาแทนรัฐ การกระทำของจำเลยทั้งสองในการมีหนังสือถึงอธิบดีกรมที่ดินเพื่อขออนุญาตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงซึ่งรวมที่ดินพิพาท และการนำรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าวจึงเป็นการกระทำในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานทางปกครองที่มีหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองที่สาธารณะมิได้ใช้อำนาจในทางปกครองแต่อย่างใด จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินซึ่งอยู่ในอำนาจพิพากษาของศาลยุติธรรม